

Miłosława Borzyszkowska-Szewczyk

Symposium Gedania Cassubia, 17 listopada 2017

Acta Cassubiana 19, 540-541

2017

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Miłosława Borzyszkowska-Szewczyk

Symposium Gedania Cassubia, 17 listopada 2017

Od szeregu lat nie milkną dyskusje wokół „kaszubskości Gdańska” czy też wzajemnych relacji Gdańska z kaszubskim „interiorem”. Okazuje się jednak, że ciągle są wątpliwości czy, na ile i w jakich formach kaszubskość jest komponentem tożsamości Gdańska i roli miasta w regionie. Dotyczy to zarówno kontekstu historycznego, kulturowego (w tym literackiego), jak i artystycznego. I właśnie refleksja nad obecnością Kaszubów i kaszubszczyzny we współczesnym i historycznym krajobrazie kulturowym Gdańska była celem sympozjum Gedania Cassubia – kaszubskość Gdańska, które odbyło się 17 listopada 2017 w Ośrodku Kultury Morskiej przy ul. Tokarskiej.

Spotkanie otworzyła dr Miłosława Borzyszkowska-Szewczyk (UG), wiceprezes Instytutu Kaszubskiego, witając zgromadzonych i pokrótce przedstawiając etapy powrotów tematu kaszubskości Gdańska po 1989 roku. Podkreśliła aktualność tematyki, nawiązując m.in. do przemówienia wojewody pomorskiego Dariusza Drelichy na obchodach Święta Niepodległości. Następnie przywitał gości dr Jerzy Litwin, dyrektor Narodowego Muzeum Morskiego, którego jednostkę stanowi OKM. Wykład inauguracyjny o historycznych związkach Kaszubów z Gdańskiem wygłosił prof. Józef Borzyszkowski (PAU, IK), aktywny uczestnik kolejnych odcinków dyskursu nad obecnością Kaszubów Gdańsku.

W pierwszym bloku tematycznym, zatytułowanym *Gdańsk a Kaszuby – dawniej i dziś: kontekst kulturowy* przedstawiono cztery referaty. Wystąpienie prof. Daniela Kalinowskiego (Akademia Pomorska w Słupsku, IK) dotyczyło nawiązań do kaszubskości Gdańska we wspomnieniach, pamiątkach, relacjach z podróży i reportażach. M. Borzyszkowska-Szewczyk zaprezentowała referat *Gdańsk a Kaszuby/i w twórczości Günтера Grassa*. Na temat roli Gdańska w kulturze tradycyjnej Kaszub referowała prof. Anna Kwaśniewska (UG, IK). Podsumowując blok, prezes IK, prof. Cezary Obracht-Prondzyński (UG) podjął problematykę znaków i symboli kaszubskiej pamięci w krajobrazie Gdańska.

Kolejny blok tematyczny *Kaszubska obecność w Gdańsku. Gdańsk na Kaszubach* objął pięć referatów. Mgr Mirosław Kuklik (Muzeum Ziemi Puckiej) zaprezentował temat *Morze – handel – obcość. Obecności kaszubskich rybaków w Gdańsku*. O sytuacji Kaszubów w powojennym Gdańsku i stosunku nowych gdańszczan do Kaszubów w latach powojennych (1945–1960) referowała dr Sylwia Bykowska (IH PAN). Kolejna referentka, dr Magdalena Lemańczyk (IK), podjęła temat kaszubskiej obecności we współczesnym Gdańsku, koncentrując się na formach aktywności społecznej, instytucjach i animatorach kultury. Wyniki analizy dyskursu medialnego, w szczególności internetowego wokół zagadnienia *Gdańsk jako stolica Kaszub* przedstawiła dr Magdalena Sacha (UG, IK). Blok tematyczny zamknęli mgr Jan Frankowski (IFiS PAN) i mgr Włodzimierz Kuczabski (Instytut Metropolitalny), przedstawiając rozważania dotyczące przestrzennego rozwoju Gdańska względem obszaru Kaszub.

Zaplanowany panel redaktorów *Medialne obrazy kaszubskości Gdańska. Między faktami a mitami*, w którym wzięli udział Mikołaj Chrzan („Gazeta Wyborcza”), Bogumiła Cirocka, zastępczyni redaktora naczelnego „Pomeranii” oraz Edmund Szczesiak, związany w swojej karierze dziennikarskiej z wieloma gdańskimi tytułami prasowymi, przekształcił się w dyskusję ogólną, w której dopowiadano i doprecyzowywano poszczególne wątki podjęte w referatach oraz dzielono się prywatnymi doświadczeniami dotyczącymi tematyki sympozjum. Wskazywano na poszczególne projekty, które mają na celu uświadamianie obecności kaszubskiej w Gdańsku, a także dzielono się zastrzeżeniami co do sposobu i siły przebicia opowieści o kaszubskiej obecności w Gdańsku w kontekście funkcjonujących innych konkurencyjnych narracji. Panel moderowali organizatorzy konferencji – C. Obracht-Prondzyński i M. Borzyszkowska-Szewczyk.

Sympozjum przyciągnęło liczne grono zainteresowanych. Było dynamicznie, polemicznie i znaczeniowo gęsto. Z pewnością pozostał niedosyt dyskusji i poczucie, że problematyki nie wyczerpaliśmy, więc i planowany jest już ciąg dalszy cyklu Gedania Cassubia...